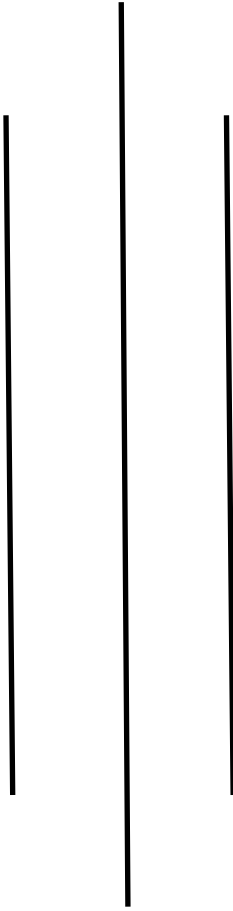

ठकुरबाबा नगरपालिकाको नगरसभामा नगर उप प्रमुख कृष्णा कुस्मा थारु ज्यू वाट
प्रस्तुत आ.व. २०७६/२०७७ को बजेट बक्तब्य

ठकुरबाबा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सैनवार, बर्दिया
१० आषाढ २०७६

अध्यक्ष महोदय,

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको यस गरिमामय नगरसभामा आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को बजेट प्रस्तुत गर्न पाउँदा अत्यन्त हर्ष र गर्वको अनुभूति हुनुका साथै यहाँ उपस्थित नगरसभा सदस्य एवं प्रशासकिय अधिकृत ज्यु र कर्मचारी ज्यूहरुलाई हृदय देखि स्वागत तथा सम्मान गर्न चाहन्छु । सर्वप्रथम नेपाली समाज रुपान्तरणको लागी नेपालको इतिहासका विभिन्न कालखण्डमा भए गरेका जनसंघर्ष, जनयुद्ध जनआन्दोलन, थरुहट आन्दोलन र मधेस आन्दोलनको माध्यमबाट संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई आजको अभुतपूर्व उँचाईमा ल्याई पुऱ्याउने क्रममा आफनो अमूल्य जीवनको उत्सर्ग गर्नुहुने महान शहिदहरुलाई शब्दसुमनका रुपमा हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै घाईते वेपत्ता योद्धा एवं समाज परिवर्तनमा योगदान पुऱ्याउनु हुने अग्रजहरु प्रति भावपूर्ण उच्च सम्मान व्यक्त गर्दछु ।

अध्यक्ष महोदय

आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ को बजेट प्रस्तुत पूर्व ठाकुरबाबा नगरपालिकाको समग्र विकासका लागी यस नगरबासीको अपेक्षा यहाँको वास्तविक अवस्था एवं समस्या सम्भावना र चुनौतिलाई केन्द्रित गरी विषयान्तर नहुने गरी चिन्तन मनन गर्न आवश्यक छ । मध्यवर्ति क्षेत्रको भुगोल तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ र राष्ट्रिय निकुञ्जको नियम कानुनका जटिलताले आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ को बजेट कार्यान्वयनमा भएको कठिनाइलाई समाधान गर्न विभिन्न तहमा प्रयत्न र प्रयासहरु निरन्तर रुपमा भएका छन । बजेट तर्जुमा गर्दा आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ बाट अपेक्षा गरेका चिन्तन र रहन गएका अभाव अपूर्णतालाई सापेक्षित रुपमा संवोधन गर्ने प्रयास गरिएको छ । गत वर्षको तुलनामा आर्थिक वर्ष २०७६/२०७७ बजेटलाई जनमुखी तथा विषयबस्तुका हिसावले आधुनिक र बैज्ञानिक दिशा तर्फ उन्मुख गराउने उद्देश्यमा आधारित रहेको छ । यस अर्थमा यस नगरपालिकाको सन्तुलित विकास समृद्धिका लागी दीर्घकालिन गुरुयोजना तयार भई सकेको, यस वर्षको नीति कार्यक्रममा नगरपालिकाको नगर प्रोफायल र संघीय एवं प्रदेश सरकारको ढाँचामा पन्चवर्षिय योजना तयार गर्ने लक्ष्य रहेको जानकारी गराउन आवश्यक ठान्दछु । यस नगरपालिकाको सबै स्थान र क्षेत्रलाई सम्बोधन हुनेगरी आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

अध्यक्ष महोदय

अब म गत आ.व. २०७४/२०७५ को यथार्थ ,चालु आर्थिक वर्ष २०७५/२०७६ को संशोधित र आगामी आ.व. २०७६/२०७७ को अनुमानित आय व्यय प्रस्तुत गर्न गइरहेकी छु ।

गत आ.व. २०७४/२०७५ मा संचितकोष खातामा कुल आय रकम रू. ६६,६६,६६,६००/(छैसठिठ करोड छैसठिठ लाख छैसठिठ हजार छ सय) मध्ये रू ४६,७८,१५,०६७/४९ (छयालिस करोड अठहत्तर लाख पन्ध्र हजार सतसठिठ रूपैयां एकचालिस पैसा मात्र) खर्च भएकाले अनुमोदनका लागी पेश गरेकी छु ।

चालु आ.व. २०७५/२०७६ मा यथार्थ आय रू ६४,४६,६४,०००/(चौसठिठ करोड छयालिस लाख चौसठिठ हजार) रहेकोमा रू ३,००,००,०००/ तिन करोड खर्च नभई बाकि हुने भएकोले रू ६१,४६,६४,०००/(एकसठिठ करोड छयालिस लाख चौसठिठ हजार) व्यय हुने संशोधित अनुमान रहेको छ ।

आ.ब. २०७६/२०७७ का लागि नेपाल सरकारबाट प्राप्त समानिकरण अनुदान रकम रू.१४,०५,००,००० (चौध करोड पांच लाख),ससर्त अनुदान रू. २२,७९,००,००० (बाईस करोड उनासी लाख), विशेष अनुदान रू ३,००,००,००० (तीन करोड), समपुरक अनुदान रू ७,०५,००,००० (सात करोड पांच लाख), अन्य अनुदान २,७०,००,००० (दुई करोड सत्तरी लाख), प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान १,५७,६५,००० (एक करोड सन्ताउन्न लाख पैसठिठ हजार) राजश्व बाडफांड रू १०,८९,४४,००० (दश करोड उनानव्वे लाख चवालिस हजार) आन्तरिक स्रोत रू ६,९२,७०,००० (छ करोड बयानव्वे लाख सत्तरी हजार) सहित जम्मा रू. ६८,९८,७९,०००। (अठसठिठ करोड अठानव्वे लाख उनासी हजार रूपिया) आय हुने अनुमान गरेकी छु । यो गत वर्षको प्रस्तावित आय भन्दा ३९.४ प्रतिशत बढी हो भने बास्तविक आय भन्दा ६.५५ प्रतिशत बढी हो । अनुमानित आय मध्ये चालु तर्फ रू.३८,०६,४६,००० (अठतिस करोड छ लाख छयालिस हजार) र पुाजीगत रू. ३०,९२,३३,००० (तिस करोड बयानव्वे लाख तैत्तिस हजार) विनियोजन गरेकी छु । चालु खर्च र पुंजीगत खर्चको प्रतिशत क्रमशः ५५.१७ र ४४.८३ रहेको छ । यसको पूर्ण विवरण अनुसूचिमा सलग्न रहेको छ ।

अब म यस वर्षको व्यय विवरण प्रस्तुत गर्न गइरहेकी छु ।

श्रीमान अध्यक्ष महोदय, सभामा उपस्थित नगर सभाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यू, यस नगरपालिकामा यस वर्ष विभिन्न क्षेत्रगत रूपमा विनियोजित बजेटलाई निम्नानुसार पेश गरेको छु ।

- कृषि तथा पशु क्षेत्रमा आधुनिकिकरण एवं बजारको विस्तार विकासलाई प्राथमिकतामा राख्दै कृषि तथा पशु क्षेत्रलाई नगरपालिकाको उत्पादनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा विकास गर्नको लागि समग्र कृषि तथा पशु क्षेत्रको विकास गर्न लागि रू.१,६८,६८,०००/ (एक करोड अठसठिठ लाख अठसठिठ हजार) विनियोजन गरेकी छु । यसले उत्पादन वृद्धिमा सहयोग पुर्याउदै यस नगरको कृषि तथा पशु क्षेत्रको आधुनिकिकरणमा टेवा पुर्याउने र स्वरोजगार सिर्जना हुने विश्वास लिएकी छु । यस वर्ष लाइ आर्थिक समृद्धिको आधार, कृषि तथा पशु क्षेत्रमा आधुनिकिकरण र बजार भन्ने नारा तथा एक घर एक करेशावारी, एक समुह एक उद्यान जस्ता उल्लेखनिय कार्यक्रमहरु कृषि क्षेत्रमा सञ्चालन गरि कृषकहरुको जीवन स्तरलाई माथि उठाउने प्रयत्न गरिने छ ।
- पर्यटन विकासको लागि रू.२०,००,०००/ (बिस लाख) विनियोजन गरेकी छु ।
- समग्र शिक्षाको विकासको लागि १५,९०,३७,६९०/ (पन्ध्र करोड नव्वे लाख सैंतिश हजार छ सय नव्वे) विनियोजन गरिएको छ ।
- समग्र स्वास्थ्य क्षेत्र विकासको लागि ३,१०,८६,४७०/ (तिन करोड दश लाख छयासी हजार चार सय सत्तरी) विनियोजन गरिएको छ ।
- खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम संचालनको लागि ५६,८५,०००/ (छपन्न लाख पचासी हजार) विनियोजन गरिएको छ ।
- भाषा तथा संस्कृति प्रर्वद्धनका लागि ५३,३८,४५०/ (त्रिपन्न लाख अठतिश हजार चार सय पचास) विनियोजन गरेकी छु ।
- युवा तथा खेलकुद विकासका लागि रू ३०,११,४५०। (तिस लाख एघार हजार चार सय पचास) विनियोजन गरिएको छ ।
- विद्यालय तहमा खेलकुद विकास गर्न नगरस्तरीय खेलकुद शिक्षकको व्यवस्थापन गरिने छ ।

- स्थानीय क्षेत्रमा उपलब्ध प्राकृतिक स्रोत साधनको अधिकतम उपयोग गर्दै पूर्वाधारको विकास गरिने छ । यसको लागि स्थानीय सडक, पुल निर्माणका लागि रू. २५,१९,४५,११० (पच्चिस करोड उन्नाईस लाख पैतालिस हजार एक सय दश) विनियोजन गरीएको छ ।
- भवन तथा सहरी विकासका लागि ५,३४,८७,४४० (पाँच करोड चौतिश लाख सतासि हजार चार सय चालिस) विनियोजन गरीएको छ ।
- उर्जा क्षेत्रको विकासको लागि १,११,३९,००० (एक करोड एघार लाख उन्चालिस हजार) विनियोजन गरिएको छ ।
- सन्चार तथा सूचना प्रविधि क्षेत्र विकासको लागि १०,००,००० (दश लाख) विनियोजन गरिएको छ ।
- बन तथा भूसंरक्षणका लागि रू.१,२८,१९,४०० (एक करोड अठ्ठाइस लाख उन्नाईस हजार चार सय) विनियोजन गरेकी छु ।
- सुशासन तथा अन्तर सम्बन्धित क्षेत्रका लागि रू २५,१२,००० (पच्चिस लाख बाह्र हजार) विनियोजन गरेकी छु ।
- ठाकुरबाबा नगरपालिकाको समग्र योजनावद्ध विकासका लागि नगर प्रोफाइल तयार गरिने छ । त्यसको लागि रू. ७,००,००० (सात लाख) विनियोजन गरेकी छु ।
- संघीय र प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदानलाई कार्यान्वयन गर्न नगरपालिकाबाट रू ६,७०,५०,००० (छ करोड सत्तरी लाख पचास हजार) विनियोजन गरेको छु ।
- बडाहरूलाई कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्न एकमुष्ट रू ७,०६,९०,००० (सात करोड छ लाख नब्बे हजार) विनियोजन गरिएको छ ।
- वडाहरूमा रकम बाँडफाँड गर्दा वडाको भूगोल, जनसंख्या, मानव विकास सूचकांक भौतिक पूर्वाधार र राजश्वको क्षमतालाई आधार मानिएको छ । बडाहरूले संकलन गरेको राजश्वको ९० प्रतिशत रकम सम्बन्धित बडालाई नै फिर्ता गरि रकम बाँडफाँड गरिएको छ ।
- यस नगरपालिका अन्तरगत नेउलापुर स्वास्थ्य केन्द्रमा एम.बि.बि.एस. डाक्टर सहित आवश्यक स्वास्थ्य उपकरण खरिदका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- सिकलसेल एनिमिया परिक्षण ल्याबका लागि उपकरण खरिद गरिने छ जसको लागी आवश्यक बजेट विनियोजन गरेकी छु ।
- ८० वर्ष भन्दा बढी उमेरका जेष्ठ नागरिकका लागि घरदैलोमा नै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- लागत सहभागिताबाट विकास निर्माणको कार्य सन्चालनका लागि रू ७५,००,००० पचहत्तर लाख विनियोजन गरेको छु ।
- विद्यालय तहमा सिकलसेल शिक्षा र योग शिक्षालाई स्थानीय पाठ्यक्रम बनाई कार्यान्वयन गरिएको छ । यसलाई आधारभुत तहका सबै कक्षामा विस्तार गर्ने गरि बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- आगामी शैक्षिक सत्रमा नगरपालिकाको पश्चिम क्षेत्रमा एकवटा प्राविधिक विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार विकास र कक्षा संचालनका लागि रू ३०,००,००० तिस लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- गत शैक्षिक सत्रमा कक्षा १ का बालबालिकाका लागि दिवा खाजा कार्यक्रम संचालन गरिएकोमा सो कार्यक्रमलाई आगामी आ.ब. देखि आधारभुत तहका सबै कक्षाहरूमा विस्तार गरिने छ ।
- ठाकुरद्वारा मन्दिरमा संस्कृत पाठशाला स्थापनार्थ आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

- नगरपालिकालाई आगामी २ वर्ष भित्र आलुमा आत्मनिर्भर बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- हिउदे मकै प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि विशेष बजेटको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
- बीउ धान उत्पादन गरी नगरपालिकालाई बीउ धानमा आत्मनिर्भर बनाउने गरी बजेट व्यवस्था गरिएको छ ।
- नगरपालिकामा सितभण्डार गृह बनाउन लागत सहभागिताका लागि रू २५,००,००० पच्चिस लाख नगद विनियोजन गरेको छु ।
- नगरपालिकाका सबै वडाहरूबाट कार्यक्रम संचालन गर्ने गरी लक्षित समुदाय केन्द्रित कार्यक्रमका लागि रू १,०२,००,००० एक करोड दुई लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
- नगर रेडियो संचालनको लागि रू. ३,००,०००। (तिन लाख) विनियोजन गरिएको छ ।
- बबई र ओराहीमा शबदाह गृह निर्माणका लागि रू. २०,००,०००। (बीस लाख) विनियोजन गरिएको छ ।
- नगरको समग्र सरसफाई र डम्पिंग साईड व्यवस्थापनका लागि रू ४०,००,००० चालिस लाख विनियोजन गरेको छु ।
- साथै अन्य योजना तथा कार्यक्रमहरूमा यसै बजेट बक्तव्य साथ संलग्न बजेट ढांचा तथा अनुसुची बमोजिमको रकम विनियोजन गरेकी छु ।

अध्यक्ष महोदय ,

प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तयारि प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण नगरवासी, नगरप्रमुख ज्यू, वडाअध्यक्षज्यूहरु, नगरसभाका सदस्यज्यूहरु, नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु तथा उपस्थित कर्मचारिहरुमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । बजेट नीति, तथा कार्यक्रम तर्जुका सिलसिलामा नगर स्तरीय राजनैतिक पार्टीका प्रतिनिधिज्यूहरु, पदाधिकारीज्यूहरुको विकास प्रतिको एकता, सम्बेदनशिलता तथा क्षेत्रगत सुचनाको जानकारी एवं सहभागीता एवं पृष्ठपोषण हाम्रा लागि अत्यन्त महत्वर्पण रह्यो । बजेट नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सघाउ पुऱ्याउनु हुने सरकारी कार्यालय, गैर सरकारी संघसंस्था, नागरिक समाज, उद्योगी व्यवसायी, पर्यटन व्यवसायी , बुद्धिजीवि, संचारकर्मी, कर्मचारि साथीहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । कुनै पनि योजनाको सफलता, सोको सफल कार्यान्वयनमा भर पर्ने भएकाले यसका लागि सबै राजनैतिक दल, नगर कार्यपालिका पदाधिकारी, नगरसभाका सदस्य, नागरिक समाज, सरकारि एवं गैर सरकारि संस्थाहरु, कर्मचारिवर्ग एवं आम नगरवासीको संयुक्त प्रयास आवश्यक छ । सदा भै नगरवासी र सबै सरोकारवालाबाट सहयोग प्राप्त भई रहने आशा एवं विश्वास लिएकी छु ।

कृष्णा कुशमा थारु

उप प्रमुख

२०७६ आषाढ १०